

જીવન કૌશલ્ય ઉપકરણ/ ચેકલીસ્ટ- ધોરણ : ૧ - ૨ (ઉંમર : ૬ - ૭વર્ષ)

Dr. Axaysagar Mehta, DIET Bhavnagar

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ શરીરનાં અવયવો(આંખ,કાન,નાક...વગેરે)ની સ્વચ્છતા જાળવે.	
☺ નખ કપાયેલા હોય.	
☺ વાળ વ્યવસ્થિત હોય.	
☺ રોજ સ્નાન કરે.	
☺ રમત ગમત પછી હાથ - પગ લાગેલી ધૂળ સાફ કરે.	
☺ જમતાં પહેલાં હાથ - પગ સાફ કરે.	
☺ ચમચી વડે ખાતા આવડે - ચાવીને ખાય.	
☺ પહેરેલા કપડા સ્વચ્છ રાખે.	
☺ સુઘડ રીતે શેતરંજી પાથરતા આવડે.	
☺ જમતી વખતે જાતે લઈને જમે..	
☺ બીજાને પાણી આપે..	
☺ ગોળામાંથી ડોયા વડે જાતે પ્યાલામાં પાણી લઈને ઊંચેથી પીવે.	
☺ કપડાં જાતે પહેરે.	
☺ બુટ / ચપ્પલ / સેન્ડલ અને મોજા જાતે પહેરે.	
☺ પોતાની વસ્તુ સાચવે અને વ્યવસ્થિત મૂકે.	
☺ રમકડા વ્યવસ્થિત ગોઠવે.	
☺ બુટ / ચપ્પલ / સેન્ડલ અને મોજા વ્યવસ્થિત મૂકે.	
☺ જોડકણાં ગાઈ શકે.	
☺ બાળગીતો ગાઈ શકે.	
☺ બાળ અભિનય ગીતો રજૂ કરી શકે.	
☺ ગોળ,ત્રિકોણ,ચોરસ અને લંબચોરસ જેવા આકારો દોરે.	
☺ ચિત્રોમાં રંગપૂરણી કરે.	
☺ રમતો રમે.	
☺ પ્રાર્થના કરે.	
☺ પ્રાર્થના કાર્યક્રમ શાંતિથી રસપૂર્વક સાંભળે.	

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ શાળાએ સમયસર અને નિયમિત જાય.	
☺ અન્ય બાળકો સાથે હળીમળીને રહે.	
☺ બીજાની વસ્તુ પૂછીને જ લે.	
☺ શિસ્તપુર્વક વર્તન કરે.	
☺ જ્યાં ત્યાં ન થૂંકે.	
☺ જ્યાં ત્યાં પેશાબ કે મળત્યાગ ન કરે.	
☺ વનસ્પતિના પાન,ફળ,કુલ ખોટી રીતે ન તોડે.	
☺ કુંડા કે કચારામાં છોડને પાણી પાય.	
☺ પશુ-પંખીઓ માટે કુંડાઓમાં પાણી ભરે.	
☺ પક્ષીઓને દાણાં ચણ નાખે.	
☺ ગાય ને રોટલી આપે.	
☺ શરીરના અંગોને ઓળખે.	
☺ શરીરના અંગોના કા જાણે.	
☺ શાકભાજી અને ફળોને ઓળખે.	
☺ પ્રાણીઓને ઓળખે.	
☺ પંખીઓને ઓળખે.	
☺ જીવજંતુને ઓળખે.	
☺ વિવિધ સ્થાનિક વ્યવસાયોને ઓળખે.	
☺ પોતાના કુટુંબનાં સભ્યોને ઓળખે.	
☺ પશુઓ અને પક્ષીઓનાં રહેઠાણો વિશે જાણતાં હોય.	
☺ વાહનોને ઓળખે.	
☺ પોતાના વાલીનું નામ, વ્યવસાય, ઘરનું સરનામું અને વાલીનો ફોન નંબર મોઢે આવડે.	
☺ ચોકલેટ કે અન્ય પ્રલોભનથી ભોળવાય ન જાય.	

જીવન કૌશલ્ય ઉપકરણ / ચેકલીસ્ટ- ધોરણ : ૩ - ૪ (ઉંમર : ૮ - ૯વર્ષ)

Dr. Axaysagar Mehta, DIET Bhavnagar

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ પ્રાણાયમ કરે.	
☺ ખોરાકની આરોગ્ય પર અસર સમજીને બાજારુ અને વાસી ખોરાકથી દૂર રહે.	
☺ દોરડા ફૂદતાં આવડે.	
☺ સ્વછતા અને આરોગ્યનો સંબંધ ખબર હોય.	
☺ શૌચક્રિયા પછી સાબુ વડે હાથ ધોવે.	
☺ સાવરણીથી કચરો વાળતાં આવડે.	
☺ પોતુ કરતાં આવડે.	
☺ ઘરની સફાઈ કરતાં આવડે.	
☺ કપડાં બોળવામાં મદદ કરી શકે.	
☺ કપડાં સંકેલતા આવડે.	
☺ ફર્નિચર સાફ કરતાં આવડે.	
☺ વસ્તુઓ, છાપા અને પુસ્તકો વ્યવસ્થિત ગોઠવે.	
☺ પોતાના દફતરમાં શૈક્ષણિક સામગ્રી જાતે ગોઠવે.	
☺ ભોજન માટેનું ડાયનિંગ ટેબલ ગોઠવે.	
☺ પોતાની પથારી કરતાં આવડે.	
☺ રૂ ની વાટ બનાવતાં આવડે.	
☺ જમતી વખતે બીજાને પીરસે.	
☺ સ્નાન જાતે કરે.	
☺ માથામાં તેલ જાતે નાંખે તથા વાળ ઓળે.	
☺ પુસ્તક, નોટ કે ચોપડી પર પૂંઠા ચડાવતાં આવડે.	
☺ ગુંદર કે ફેવિકોલનો ઉપયોગ કરતાં આવડે.	
☺ પડીકું વાળતાં આવડે.	
☺ શેરડીનો સાંઠો છોલીને ખાતાં આવડે.	
☺ પોતાનો પરિચય રીતે આપતાં આવડે(ચાર-પાંચ વાક્યોમાં).	

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ જીવો પ્રત્યે અનુકંપા રાખે.	
☺ સાયકલ ચલાવતા આવડે.	
☺ સુંદર અક્ષરે લખતાં આવડે.	
☺ ચલણી નોટો અને ચલણી સિક્કાઓને ઓળખે તેમજ તેમની વચ્ચેનો સહસબંધ જાણતા હોય.	
☺ પોતાના તાલુકા વિશેની સામાન્ય માહિતી હોય.	
☺ મહેમાનગતિ કેમ કરવી? તે ખબર હોય.	
☺ રસ્તા પર / રસ્તા વચ્ચે / બજારમાં વર્તન યોગ્ય હોય.	
☺ રસ્તા પર અકસ્માતને ટાળી શકાય તે રીતનું વર્તન હોય.	
☺ જાહેર મિલકતને જાળવે.	
☺ સમુહ ભોજનમાં/ જમણવારોમાં ધ્યાન શું રાખવું ? તે ખબર હોય.	
☺ પુસ્તકાલયમાં, કથાવાર્તાઓમાં, દવાખાનામાં વર્તન યોગ્ય હોય.	
☺ હોટલો અને ભોજનાલયોમાં ધ્યાનમાં શું રાખવું? તેની ખબર હોય.	
☺ પોતાના પ્રશ્નો કે પોતાની વાત વાલી કે શિક્ષકની મુક્ત રીતે કહી શકે.	
☺ અન્ય વ્યક્તિ દ્વારા ખરાબ ઇરાદાથી કરવામાં આવતાં અયોગ્ય સ્પર્શ ને સમજે.	

જીવન કૌશલ્ય ઉપકરણ / ચેકલીસ્ટ-ધોરણ : ૫ (ઉંમર : ૧૦વર્ષ)

Dr. Axaysagar Mehta, DIET Bhavnagar

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ સુર્ય નમસ્કાર કરે.	
☺ વ્યસનમુક્ત રહેલા સતત જાગૃત રહે.	
☺ આહાર અને આરોગ્યનો સંબંધ ખબર હોય.	
☺ પોતાના વાસણ સાફ કરતાં આવડે.	
☺ ચખ્ખુથી શાકભાજી સમારતાં આવડે.	
☺ ગાજ - બટન ટાંકતા આવડે.	
☺ રૂમ/વર્ગનું સુશોભન કરતાં આવડે.	
☺ બુટ પોલીસ કરતાં આવડે.	
☺ સ્ટેપલરથી કાગળને પીન મારી શકે.	
☺ પંચમશીનનો ઉપયોગ કરીને કાગળોનું ફાઇલીંગ કરતા આવડે.	
☺ કાવ્યગાન કરી શકે.	
☺ બાલનૃત્ય કરી શકે.	
☺ બાલવાર્તા કહી શકે.	
☺ તહેવારો/ઉત્સવો અને રાષ્ટ્રીય પર્વોની ઉજવણીમાં રસ અને ઉત્સાહથી સક્રિય રીતે ભાગ લે.	
☺ વકતવ્ય આપી શકે. (બે-ત્રણ મિનિટ)	
☺ બાલપુસ્તકાલયનો ઉપયોગ કરતાં હોય.	
☺ મહેંદી મુકતાં આવડે. ("ફકત કન્યાઓ માટે")	
☺ વૃક્ષારોપણપ્રવૃત્તિ માટે ખાડા તૈયાર કરે.	
☺ પ્રાંગણમાં ઇંટોથી છોડના ક્યારા બનાવે.	
☺ પોતાની આસપાસની વનસ્પતિઓને ઓળખી શકે.	
☺ પર્યાવરણ જાળવણી અંગે જાગૃત હોય.	
☺ જંગલો, તળાવો, નદીઓ અને વન્ય પશુપક્ષીઓ સહીત કુદરતી પર્યાવરણનું જતન કરે.	

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ ગીતો ગાઇ શકે.	
☺ રાષ્ટ્રગીત ગાઇ શકે.	
☺ અભિનય ઈતો રજુ કરી શકે.	
☺ કાગળમાંથી વિવિધ રમકડાં બનાવતા	
☺ પ્રાર્થના સંમેલન માં રસ અને ઉત્સાહથી સક્રિય ભાગ લે.	
☺ વડીલોને માન આપે... તેને મદદરૂપ થાય.	
☺ મહેમાન કેમ થવું ? તે આવડે.	
☺ ઘર, શાળા અને જાહેર સ્થળોએ યોગ્ય વર્તન વ્યવહાર કરે.	
☺ સભા વખતે ધ્યાનમાં શું રાખવું ? તે ખબર હોય.	
☺ પ્રભાતફેરી કે સરઘસમાં યોગ્ય વર્તન કરે.	
☺ પાણી કરકસરપૂર્વક વાપરે અને સદુપયોગ કરે.	
☺ રાષ્ટ્રધ્વજ અને રાષ્ટ્રગીતનો આદર કરે.	
☺ વૃક્ષોને રંગરોગાન - ગેરૂ લગાવે.	
☺ વનસ્પતિનાં વિવિધ ભાગોને ઓળખે.	
☺ સ્થાનિક વિસ્તારનાં ખેતીના પાક વિશે જાણકારી હોય.	
☺ દિશાઓ ઓળખે છે. અને કહી શકે છે.	
☺ ઇસવીસન અને વિક્રમસંવત પ્રમાણેનાં મહિનાઓના નામ અને ક્રમ ખબર હોય.	
☺ શિયાળો, ઉનાળો અને ચોમાસું ઇસવીસન અને વિક્રમસંવત પ્રમાણે ક્યાં મહિનાઓમાં હોય તેની ખબર હોય.	
☺ રાષ્ટ્રીય પ્રતિકોને ઓળખે.	
☺ વિવિધ ધાર્મિક સ્થળોને ઓળખે. (મંદિર, મસ્જીદ, ચર્ચ, ગુરુદ્વારા, અગિયારી...)	
☺ ધડિયાળ જોતાં આવડે.	
☺ પોતાના ગામ વિશે સામાન્ય માહિતી હોય.	
☺ સ્થાનિક વ્યવસાયકારોનાં ઓજારો અને કાર્યોની ખબર હોય.	
☺ પશુ પંખીઓની ખોરાકની ટેવો જાણતાં હોય.	

જીવન કૌશલ્ય ઉપકરણ / ચેકલીસ્ટ-ધોરણ : ૬ (ઉંમર : ૧૧વર્ષ)

Dr. Axaysagar Mehta, DIET Bhavnagar

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ પોતાના અંગોની જરૂરી કાળજી લે.	
☺ જરૂરી વ્યાયામ કરે.	
☺ જરૂરી સમતોલ આહાર લે.	
☺ પોતાની ઉચાઇ ખબર હોય.	
☺ પોતાનું વજન ખબર હોય.	
☺ કપડાં ધોતાં - સુકવતા - ગડી કરતાં આવડે.	
☺ સોંચ - દોરાથી કપડું સાંધતા અને થીંગડુ મારતાં આવડે.	
☺ દિવાલમાં ચપ્પલમાં કે ફર્નિચરમાં ખીલી ઠોકતાં કે સ્કુ બેસાડતાં આવડે.	
☺ નળનાં નબળા આંટા ખવાઇને ઢીલા થયા હોય અને તેમાંથી ટપકતું પાણી બંધ કરતાં આવડે.	
☺ બારી - બરણાંને દિવાલે રંગ કરતાં આવડે.	
☺ બાથરૂમ, સંડાસ, ખાળ, ગટર એસિડ - ફિનાઇલ - સાબુ - ડિટર્જન્ટ ...વગેરેનો ઉપયોગ કરીને સાફ કરતાં આવડે.	
☺ મીટરપટ્ટીનો ઉપયોગ આવડે.	
☺ વજનીયાં અને વજન કરતાં આવડે.	
☺ કોઇપણ વસ્તુનું જોખીને વજન કરતાં આવડે. (ડીજીટલ હોય તો વજન રીડીંગ વાંચતા આવડે)	
☺ પોતાના સગા - સ્નેહીઓના સરનામાં તથા ફોનની ડાયરી તૈયાર કરે.	
☺ વિશેષ દિનની ઉજવણીમાં ભાગ લે.	
☺ લીંબુ - વરીયાળીનું સરબત બનવતાં આવડે.	
☺ ફુલોની માળા કે આસોપાલવનું તોરણ બનાવતાં આવડે.	
☺ ઝાડ પર ચઢતાં આવડે.	
☺ સાદાં ચિત્રો દોરી શકે.	
☺ મુક અભિનય કરી શકે.	
☺ સંવાદો રજૂ કરી શકે.	

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ વેશભુષામાં ભાગ લે.	
☺ સંગીત આવડે. કોઈપણ એક સાધન તબલાં - હારમોનિયમ - મંજીરા - વાયોલીન - ગીટાર.... વગેરે આવડે.	
☺ ચિત્રોની પઝલ્સ ઉકેલે.	
☺ કેશગુંથન આવડે. ("ફકત કન્યા માટે")	
☺ સાયકલની સંભાળ લેતાં આવડે.	
☺ પર્ણ અને ઔષધિય પોથી તથા ફુલપોથી બનાવે.	
☺ આસપાસ આવેલ ઔષધિય વનસ્પતિના નામ આવડતા હોય તથા તેનો ઉપયોગ ખબર હોય.(દસ)	
☺ કુંડા કે જમીનમાં છોડ રોપીને તેની માવજત કરતાં આવડે.	
☺ પાણી અને વિજળી બચત વિશે જાગૃત રહે.	
☺ જોડણીકોશનો ઉપયોગ કરતા આવડે.	
☺ પોતાની વાતને ઓછા શબ્દોમાં રજુ કરતાં આવડે.	
☺ રજા ચિઠ્ઠી લખતા આવડે.	
☺ પોતાના નામ નો અર્થ ખબર હોય.	
☺ સમાચારપત્ર રોજબરોજ વાંચીને વર્તમાન સમાચારોની જાણકારી ધરાવતા હોય.	
☺ પોતાના જીલ્લા વિશેની સામાન્ય માહિતી હોય.	
☺ પડોશી સાથેનો વ્યવહાર આવડે.	
☺ વિકલાંગ - અસહાય વ્યક્તિને મદદરૂપ થતાં હોય.	
☺ રમતગમત નાં મેદાનમાં વર્તન યોગ્ય હોય.	
☺ મંદિર - મસ્જિદ - ચર્ચ - ગુરુદ્વારા - તીર્થધામોમાં વર્તન યોગ્ય હોય.	
☺ ક્યાં સમયે શું બોલાય અને શું ના બોલાય તેનો વિવેક હોય.	
☺ જુદી જુદી વ્યક્તિ સાથે કેવો વર્તન વ્યવહાર કરાય તેની ખબર હોય.	
☺ વિચાર - વાણી - વર્તન એક હોય.	
☺ ભિખાઈઓ સાથેનું વર્તન પણ યોગ્ય હોય.	
☺ વાલી, શિક્ષક, સંત, વડીલોને આદર આપે.	
☺ પદ્મવાળા - સફાઈકામદારો..... વગેરેના કામને પણ માનની નજરે જોવે.	
☺ શ્રમ પ્રત્યે સુગ ન હોય.	

જીવન કૌશલ્ય ઉપકરણ / ચેકલીસ્ટ- ધોરણ : ૭ (ઉંમર : ૧૨વર્ષ)

Dr. Axaysagar Mehta, DIET Bhavnagar

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ યોગાસનો કરે.	
☺ તંદુરસ્તી માટે ઉચાઇનાં પ્રમાણમાં કેટલું વજન હોવું જોઇએ તેની જાણકારી હોય.	
☺ પોતાનું બ્લડગ્રુપ ખબર હોય.	
☺ સ્વસ્થ જીવનશૈલી જાણે, સમજે અને અપનાવે.	
☺ કઇ ઋતુમાં ક્યાં શાકભાજી, ફળો, અનાજ, અને તેલ મળે તેની ખબર હોય.	
☺ શાકભાજી - અનાજ - કરીયાણું જેવી ચીજવસ્તુઓ જાતે ખરીદતાં આવડે.	
☺ નાણાંનો હિસાબ કરતાં આવડે.	
☺ પેકેટ પરનું લખાણ વાંચીને ખરીદી કરતાં આવડે. (કિંમત, વજન, તારીખ....)	
☺ એસ.ટી. સમયપત્રક જોતાં આવડે.	
☺ વિજળી બીલ જોતાં આવડે અને ૧ યુનિટનો ભાવ ખબર હોય.	
☺ હેલ્પલાઇન નંબરોની જાણ હોય. (પોલીસ, એમ્બ્યુલન્સ, ફાયર બ્રિગેડ, વગેરે....)	
☺ કુટુંબનું વંશાવલી વૃક્ષ બનાવે.	
☺ ગુજરાતી મહીનાની તિથિ વિશે જાણકારી હોય.	
☺ છુટા કાગળમાંથી નોટ બાંધતા આવડે.	
☺ દોરડાની મદદથી ચઢતાં આવડે.	
☺ રંગોળી દોરતાં, તેમાં રંગો પુરતાં આવડે.	
☺ નાટક ભજવવામાં ભાગ લે.	
☺ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં ભાગ લે.	
☺ ઉખાણાઓ / ભુલભુલામણી ઉકેલ મેળવે.	
☺ પ્રવાસ કરતાં થાય.	
☺ ભરતગુંથણ આવડે. (“ફક્ત કન્યા માટે”)	
☺ શરીરનું તાપમાન / તાવ થર્મોમીટર વડે નોંધતાં / માપતાં આવડે.	

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ યા - કોફી બનાવતા આવડે.	
☺ ઇસ્ટ્રી, કુકર, મિક્સર, ગિઝર ... વગેરે ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરતા આવડે.	
☺ મોબાઇલ ફોનનો ઉપયોગ કરતા આવડે.	
☺ મોબાઇલ, લેપટોપ, ટેબ્લેટ ચાર્જ કરી શકે.	
☺ ચકલીના માળા બનાવે.	
☺ જમીન અને જમીન સુધારણા વિશેની સમજ હોય (સ્વસ્થ જમીન રચના અને જમીન સંવર્ધન)	
☺ ગુજરાતી શબ્દકોશનો ઉપયોગ કરતાં આવડે.	
☺ અંગ્રેજી શબ્દકોશનો ઉપયોગ કરતાં આવડે.	
☺ સત્તાવાળાઓને અરજી કરતાં આવડે.	
☺ સારા સામાયિક વાચતાં હોય.	
☺ વહેમ-અંધશ્રદ્ધાથી દૂર હોય - વૈજ્ઞાનિક વલણ ધરાવતાં હોય.	
☺ પોતાના રાજ્ય વિશેની માહિતી હોય.	
☺ સુર્યમંડળ વિશેની જાણકારી હોય.	
☺ આકાશદર્શન કરતાં હોય.	
☺ ખોરાકમાં ભેળસેળ વિશે જાગૃત હોય.	
☺ પોતાની સમસ્યા ઉકેલવાની શક્તિ હોય.	
☺ નિર્ણયશક્તિ હોય / જુદી જુદી પરિસ્થિતિમાં યોગ્ય નિર્ણય લેવાની શક્તિ હોય.	
☺ ટેલીવિઝન ક્યારે અને કેટલું જોવું હોય. અને તેમાં શું જોવું? તેની સમજ હોય.	
☺ પ્રવાસમાં (રેલ્વે - બસ - રીક્ષા...વગેરે) શું ધ્યાન રખાય? તેની આવડત હોય.	
☺ મેળાઓમાં શું ધ્યાન રાખવું તે ખબર હોય.	
☺ લગ્ન અને ઉત્સવોમાં વર્તન યોગ્ય હોય.	
☺ સિનેમા - થિયેટરમાં વર્તન યોગ્ય હોય.	
☺ કરકસરનાં ગુણને પણ જીવનમાં અપનાવે.	
☺ સ્ત્રીઓને આદર કરે.	

જીવન કૌશલ્ય ઉપકરણ / ચેકલીસ્ટ- ધોરણ : ૮ (ઉંમર : ૧૩વર્ષ)

Dr. Axaysagar Mehta, DIET Bhavnagar

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાલકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ ધ્યાન કરતા હોય.	
☺ પ્રાથમિક ઉપચારનું જ્ઞાન હોય.	
☺ પોતાના જાતીય ફેરફાર વિશે જાણે.	
☺ ટુકી પદયાત્રા, પર્વતારોહણ જેવા કાર્યક્રમમા ભાગ લેતા હોય જેથી જીવનમા રફ એન્ડ ટફ બને તથા ચાલશે-ફાવશે-ભાવશે ના મન્ત્રને અપનાવે.(૫-૧૦કિ.મી ચાલી શકે-ભુખ્યા રહી શકે.)	
☺ સ્વાસ્થ્ય સારૂ રહે તે માટે જાગૃત હોય	
☺ રોજીટી સાદી રસોઇ બનાવાતા આવડે.	
☺ પાણીની ટાકી સાફ કરતા આવડે.	
☺ રેલ્વેનું સમયપત્રક, અતર જોતા - રીઝર્વેશન કરાવતા આવડે.	
☺ પોસ્ટ ઓફીસ સાથેનો વ્યવહાર આવડે.	
☺ બેન્ક વ્યવહાર (ચેક-ડ્રાફ્ટ -લોકર-ATM વગેરે) આવડે.	
☺ ટ્રાફિકના નિયમોની જાણકારી હોય	
☺ બુટમા દોરી/વાધરી નાખતા આવડે	
☺ કાપડ માપતા આવડે	
☺ જમીન માપતા આવડે	
☺ વિજળી અને ટેલિફોન બિલની ગણતરી કરતા આવડે	
☺ સે.મી, મીટર અને કિલોમીટર જેવા માપની ખાબર હોય	
☺ પ્રવાહી માટેનું માપ લીટરની ખબા હોય	
☺ યોગ્ય રીતે સરનામું લખીને કુરીયર કરતા આવડે	
☺ બલ્બ-ટ્યુબ ચડાવતા આવડે	
☺ રાધણ ગેસ ઉપયોગ આવડે	
☺ સાઇકલ - સ્કુટરના ટાયરનું પકચર કરતા આવડે	
☺ ગાડીમા જેક ચડાવી ટાયર બદલતા આવડે	
☺ પાનું પક્કડ, હથોડી, સ્કુ ડ્રાઇવર .... વગેરે વાપરતા આવડે	
☺ ખેતીના ઓજારોની સમજ હોય તથા ઉપયોગ આવડતો હોય	
☺ ઇ-મેઇલ કરતા આવડે	
☺ ઇન્ટરનેટનો ઉપયોગ કરતા આવડે	
☺ કમ્પ્યુટર લીટરસી (સાક્ષરતા) હોય	
☺ ફોટોગ્રાફી (છબીકલા) આવડે	
☺ તાલ સાથે લોકનૃત્યોનો રગમય પરથી નિર્ભય રીતે રજૂઆત કરી શકે.	

જીવન કૌશલ્યો	તમારા વિદ્યાર્થી/બાળકોને આ જીવન કૌશલ્ય આવડે છે ?
☺ સિવણકામ આવડે. (“ફક્ત કન્યા માટે”)	
☺ જાનસંચય અને તેની પધ્ધતિઓ વિશે જાણકારી હોય.	
☺ પર્યાવરણના સંરક્ષણ અને સંવર્ધન પ્રત્યે જાગૃત હોય.	
☺ પ્રદુષણ ઘટે તે માટે જાગૃત હોય.	
☺ અભિયાન બેન્કની રચના વિશે ખબર હોય.	
☺ પાણીમાં તરતાં આવડે.	
☺ ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ (સ્વબચાવ અને અન્યનો બચાવ) કરતાં આવડે.	
☺ પર્યટન કરે.	
☺ નકશો જોઈને કોઈપણ સ્થળ શોધી કાઢતાં આવડે.	
☺ છાપેલા ફોર્મમાં પોતાના વિશેની માહિતી લખી શકે. (અટક, નામ, પિતાનું નામ, ઘરનું સરનામું, જન્મ તારીખ, જાતી, ફોન નંબર..)	
☺ લેખનકલા વિકસેલ હોય (નિબંધ લેખન કે કોઈપણ વિષય પર મૌલિક લખાણ લખી શકે.	
☺ બાળ વિશ્વકોશનો ઉપયોગ કરે.	
☺ પોતાના દેશ વિશેની માહિતી હોય.	
☺ દુનિયા વિશે થોડી ઘણી માહિતી હોય.	
☺ પોતાની રાષ્ટ્ર પ્રત્યેની ફરજો વિશે ખબર હોય.	
☺ દેશનાં રક્ષણ માટે - રાષ્ટ્રીય સેવા માટે હર્મેશા તત્પર હોય.	
☺ સંસ્કૃતિના સમૃદ્ધ વારસાનું મુલ્ય સમજે અને તેને જાળવે.	
☺ તણાવ અનુકૂળન સાધી શકે/તણાવ પર નિયંત્રણ રાખી શકે.	
☺ સ્વચ્છ, પ્રસન્ન, નમ્ર, ઉત્સાહી અને મીઠી ભાષા બોલતાં, હસતાં ચહેરે બીજાને મળતા હોય, અસરકારક પ્રત્યાયન કૌશલ્ય (ઇફેક્ટીવ કોમ્યુનિકેશન સ્કીલ) હોય.	
☺ અકસ્માત વખતે શું કરાય/ કેમ મદદરૂપ થવું તેની ખબર હોય.	
☺ ક્યા પ્રસંગે કેવા કપડાં/પોષાક પહેરાય તેની ખબર હોય.	
☺ ક્યા પ્રસંગે કેવું વર્તન કરાય તેની ખબર હોય.	
☺ આપણાં રીત રિવાજો વિશે જાણકારી હોય.	
☺ ઘરેણાં, ઘડિયાળ, મોબાઇલ, પૈસા... વગેરે સાચવી શકે.	
☺ જરૂરી ટાઇમ મેનેજમેન્ટ આવડે.	
☺ માનવતાવાદની ભાવના ધરાવતા હોય.	
☺ કુરસદનાં સમયનો સદઉપયોગ કરે.	